

domsuste lokaliteter kunne kun nåltræer overleve, og sammensætningen af træarter i denne del af landet bærer fortsat stærkt præg heraf. Først nu, hvor nåltræerne har skabt et mindre barskt skovklima, får løvtræerne en større og større udbredelse. Resten af statsskovene udgøres helt overvejende af de tidligere kongelige skove – krongodset – som især er udbredt i Nordsjælland. Hertil kommer bynære skovrejsninger fra sidste del af det 20. århundrede.

Målet for driften af statsskovene var indtil 1970'erne næsten ensidigt rettet mod træproduktion, og for klitplantagernes vedkommende mod sandflugtsdæmpning. Driften var – som i hele det danske skovbrug – baseret på en højskovsdrift, hvor der tilplantes store arealer med samme træart (monokulturer), som afdrives på en gang, når træerne er hugstmodne (renafdrift). Denne driftsform er især egnet til at optimere en rationel økonomi. Men den har åbenlyse ulemper, når målet for driften udvides til også at omfatte sikring af kontinuitet i biologi og økologi og værdier af betydning for friluftsliv, landskab, kulturhistorie, grundvand og miljøbeskyttelse i øvrigt.

Med stormfaldene i 1967 og 1981 og senere også i 1999 og med »skovdøden« i 1980'erne (røde rødgraner) kom der for alvor fokus på ulemperne ved ensidigt at vælge denne driftsform.

Med ændringen af skovloven i 1989 blev begrebet »flersidig skovdrift« introduceret som et mål. Der kom derved et stærkt øget fokus på skovens rolle som leverandør af en lang række »ikke-markedsomsatte« goder til samfundet, som friluftsliv, grundvandsbeskyttelse, CO₂-oplagring, bevaring af kulturminde, beskyttelse af biodiversitet mv. Statsskovene fik i loven en særlig forpligtelse til at forfølge disse mål.

Der er herefter og i kølvandet på Rio-konferencen i 1992 udarbejdet en lang række strategier for statens skovdrift, som skal sikre, at de flersidige mål nås. Fx kan nævnes: Naturskovsstrategien, Friluftsliv i statsskovene, Pesticidstrategien, Gødskningsstrategien, Træartspolitikken, Naturplejestrategien og Strategi for beskyttelse af grundvandsressourcerne under statsskovene. Der er desuden oprettet brugerråd på alle statsskovdistrikter i 1995.

I forslaget er det fortsat en særlig forpligtelse for statsskovene at fremme hensynene til biologisk mangfoldighed, landskab, natur- og kulturhistorie, miljøbeskyttelse og friluftsliv og at fremme udviklings- og forsøgsvirksomhed. Men allerede ved udsendelsen af det nationale skovprogram fra 2002 blev det besluttet, at driften af statens skove over en årrække skal omlægges, så den sker efter de naturnære principper, som er nævnt ovenfor. Statsskovene får på den måde en

central rolle for afprøvning og udvikling af disse driftsprincipper under danske forhold og dermed en central rolle i udmøntning af den nationale skovpolitik og skovsektorens udvikling.

1.3 Regelforenkling

Med lovforslaget sker der på flere områder en forenkling af de regler, der er gældende for skovejeren:

- Væsentligst er, at detailreguleringen af skovdriften lempes. Dermed skabes større frihed og fleksibilitet for skovejerne til at indrette skovdriften efter egne ønsker, behov og økonomiske muligheder. Bl.a. skabes der bedre mulighed for at lade skoven ligge hen uden aktiv drift, i ekstensiv drift eller som helt eller delvist åbne naturarealer.
- Det er også en lempelse af detailreguleringen, at det bliver muligt uden dispensation at opføre spejderhytter, skovbørnehaver og andet byggeri, der særligt tilgodeser børns og unges friluftsliv.
- I 1998 afsluttede man den landsdækkende registrering af fredskovspligtige arealer og notering heraf i matriklen. Der er derfor nu skabt en klar og entydig afgrænsning af, hvilke arealer der i dag er fredskovspligtige, og der er faste procedurer for opdatering af matriklen mv. i forbindelse med ændringer vedr. fredskovspligtige arealer. Lovens regler om, hvilke arealer der er fredskovspligtige, kan derfor begrænses væsentligt.
- Når et areal med landbrugspligt bliver fredskovspligtigt, fordi der ydes tilskud til rejsning af skov, har arealet hidtil været undergivet både fredskovspligt og landbrugspligt i en periode på mindst 8 år (dobbelbinding). Arealet har derfor i denne periode været omfattet af landbrugslovens krav om hovedherv, bopælspligt, uddannelseskraft, sammenlægning, forpagtning mv. Kravet om dobbeltbinding, som fremgår af bemærkningerne til den gældende lov, er ikke gentaget i forslaget til ny skovlov.
- I forslaget er reglerne om udstykning forenklet og lempet væsentligt. Efter forslaget indskrænkes forbudet mod udstykning til kun at gælde for fredskovspligtige arealer, der hænger fysisk sammen. Fredskovspligtige arealer, der ligger fysisk adskilt, kan herefter udstykkes uden dispensation efter skovloven.
- De fleste særlige regler for majoratsskove i lensafløsningsloven (lov om lens, stamhuse og fideikommissgodsets samt de herhen hørende fideikommisskapitalers overgang til fri ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 638 af 16. september 1986 med senere ændringer) er overført til skovloven. Reglerne